

Hudiksvalls
kommun

Verksamhetsrapport helår 2023

Överförmyndarnämnd

Ordförande: Lina Johnsson (MP)

Chef: Ulrika Wenn

Datum för beslut: 2024-02-21

Diarienummer: 2024-022-042

Verksamhetsrapport helår 2023

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Viktiga händelser	4
Förväntad utveckling	4
Ekonomi	4
Resultaträkning	4
Kommentar till ekonomiskt resultat	5
Medarbetare	5
Personalstatistik	5
Antal anställda	5
Genomsnittlig sysselsättningsgrad	6
Kommentar personalstatistik	6
Arbetsmiljöuppföljningar	6
Årlig uppföljning av aktiva åtgärder enligt Diskrimineringslagen	6
Årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete	6
Rekrytering av ställföreträdare	7
Måluppfyllelse	8
Övergripande mål: Samhällstjänster av högsta kvalitet	8
Kommunfullmäktiges verksamhetsmål: Minska sjukskrivningarna	8
Kommunfullmäktiges verksamhetsmål: Förbättrad service, bemötande, snabbhet, enkelhet	8
Kommunfullmäktiges verksamhetsmål: Ökad kvalitet i våra verksamheter	9
Kommunfullmäktiges verksamhetsmål: Effektivisering genom behovsstyrd digitalisering	10
Övergripande mål: Attraktiv och hållbar livsmiljö	10
Kommunfullmäktiges verksamhetsmål: Bidra till ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet	10
Uppdrag	11
Särskilda uppdrag	11
Indikatorer	12
Indikatorer till KF verksamhetsmål	12

Sammanfattning

Överförmyndarnämnden redovisar ett överskott motsvarande 1 194 000 kronor jämfört mot årets budget. Måluppfyllelsen är helt, i hög grad eller delvis uppfyllda när det gäller både kommunfullmäktiges mål och nämndens egna mål.

Nämnden fyller en viktig funktion för de svagaste i vårt samhälle och ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt bestämmelserna i bland annat föräldrabalken.

Huvuduppgiften är att utöva tillsyn och kontroll över ställföreträdare och se till att de sköter sina uppdrag på ett lämpligt sätt. När en ansökan eller anmälan om ställföreträdarskap kommer in, utreder enheten vilket behov som finns. Därefter lämnas utredningen, och förslag på ställföreträdare, till tingsrätten som fattar det slutliga beslutet.

Nämnden ska särskilt se till att huvudmännens tillgångar används för huvudmannens nytta och att tillgångarna i övrigt är placerade på ett tryggt sätt som ger en rimlig avkastning. Nämnden ser också till att förmyndare tar hand om barns tillgångar på ett säkert sätt till dess att barnet blir myndigt. Den 31 december 2023 var det totalt 720 aktuella ärenden, jämfört med samma period i fjol är det en minskning med 25 ärenden.

Ett annat uppdrag är att rekrytera ställföreträdare. Intresset för att åta sig ideella uppdrag minskar i samhället. För att klara uppdraget tecknade nämnden ett avtal med Kommunförbundet Hälsingland (KFH) för köp professionella ställföreträdare.

Nämnden har en väl fungerande internkontroll plan som årligen följs upp. Vandelskontroller på ställföreträdarna sker enligt fastställda rutiner. Förutom kontroller vid nyrekrytering av ställföreträdare har en kontroll genomförts på ställföreträdare i aktiva uppdrag som startade mellan åren 2016–2022.

Enheten har återupptagit fysiska utbildningar till ställföreträdarna men har haft kvar möjligheten att medverka digitalt och fortsatt att ge stöd på ett annat sätt, en mer personlig introduktion i form av länkar till information per e-post och en filmad föreläsning.

Flera aktörer har under decennier framfört vikten av att systemet kring ställföreträdarskap moderniseras. Det fanns stora förhoppningar kring att SOU 2021:36 skulle medföra ett mer modernt, rättssäkert och teknikneutralt system för ställföreträdarskap. Enligt företrädare från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Sveriges överförmyndare (SÖ), Riksförbundet Frivilliga Samhällsarbetare (RFS) och Riksförbundet Gode män och förvaltare (RGMF) har lämnat in en skrivelse till Justitiedepartementet och föreslagit ett snabbspår för vissa beslut.

Viktiga händelser

- Ny nämnd med nya ledamöter och ersättare.
- Uppföljning av avtalet med Kommunförbundet Hälsingland. (KFH).
- Ställföreträdarutredning (SOU 2021:36) som presenterades 2021 är fortfarande inte behandlad. SKR (Sveriges kommuner och regioner) tillsammans med FSÖ (Föreningen Sveriges överförmyndare) har lagt fram ett förslag på ett snabbspår. Förväntad utveckling

Förväntad utveckling

- Tufft ekonomiskt läge de kommande åren.
- Ta vara på digitala möjligheter för att effektivisera kommunens verksamheter. Möjliggöra att ställföreträdarnas redovisningar ska kunna ske digitalt.
- Mer arbetsuppgifter till kommunerna om beslut tas i Riksdagen. Det övergripande syftet med utredningens förslag är att åstadkomma förbättringar för de personer som har behov av en god man eller förvaltare.
- Behov av nya ställföreträdare.
- Utveckla och dokumentera vad som är barnets bästa i utredningar.
- Kommunförbundet Hälsingland kommer att avveckla förvaltarenheten och en kommun i Hälsingland kommer ev. att överta verksamheten.
- Säker digital kommunikation (SDK) för kommuner, regioner, statliga myndigheter för att utbyta känslig och sekretessklassad information digitalt på ett tryggt sätt kommer att genomföras under 2024.

Ekonomi

Resultaträkning

Konto	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Utfall 2022
Intäkter	3 642	3 020	622	3 094
Personalkostnader	-7 479	-7 553	74	-8 101
Övrigt	-774	-1 271	497	-396

Konto	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Utfall 2022
Summa Resultat	-4 610	-5 804	1 194	-5 403

Enheten i tabellen är i tusentals kronor (tkr).

Tabellen visar intäkter och kostnader i relation till budget. Nämnden redovisar ett överskott mot budget på + 1 194 000 kronor.

Verksamhet	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Utfall 2022
Överförmyndarnämnd	-137	-162	25	-106
Administration ÖFM	-2 916	-3 100	184	-2 932
Ställföreträdare	-1 535	-2 466	931	-2 374
Ensamkommande SFV	-23	-76	53	9
Total Summa	-4 610	-5 804	1 194	-5 403

Enheten i tabellen är i tusentals kronor (tkr).

Tabellen visar utfall mot budget och avvikelse för året. Nämnden redovisar ett överskott med 1 194 000 kronor.

Kommentar till ekonomiskt resultat

Totalt har nämnden ett överskott med 1 194 000 kronor. Överskottet beror på;

- Högre intäkter än budgeterat, eftersom fler huvudmän själva betalar för sina ställföreträdare.
- Lägre kostnader för köp av professionella ställföreträdare, vilket beror på att förbundet inte kunnat följa avtalet på grund av personalbrist.
- Lägre arvoden än budgeterat till ställföreträdarna åt ensamkommande barn på grund av färre barn.
- Lägre kostnader för dataprogram än budgeterat.

Medarbetare

Personalstatistik

Antal anställda

Månads- /timavlönade	2019	2020	2021	2022	2023
tillsvidareanställda	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
timavlönade				1	

Månads- /timavlönade	2019	2020	2021	2022	2023
Alla	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5

Tabellen visar antalet medarbetare i en tidsserie på fem år. Tabellen är uppdelad per anställnings- och löneform. Beräkningen inkluderar tillsvidareanställda medarbetare som inte är i arbete, till exempel föräldralediga och tjänstlediga. Endast medarbetare anställda i den egna organisationen finns med i beräkningen.

Genomsnittlig sysselsättningsgrad

Kön	2019	2020	2021	2022	2023
Kvinna	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
Alla kön	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Tabellen visar genomsnittlig sysselsättningsgrad för månadsavlönade i en tidsserie på fem år. Beräkningen inkluderar tillsvidareanställda medarbetare som inte är i arbete, till exempel föräldralediga och tjänstlediga. Endast medarbetare anställda i den egna organisationen finns med i beräkningen.

Kommentar personalstatistik

Inga förändringar jämfört med förra året.

Arbetsmiljöuppföljningar

Medarbetarundersökningen genomförs vart annat år. Den redovisade genomgående höga värden ungefär som 2021. Höga värden som är värd att nämna är att chefen visar förtroende för sina medarbetare och att chefen ger förutsättning så att medarbetaren kan ta ansvar i sitt arbete. Totalt har 139 medarbetare besvarat enkäten vilket är 91% av förvaltningens medarbetare. Av dessa är det 16 medarbetare inom förvaltningen som upplevt mobbning eller kränkning, vilket är en ökning med 9 medarbetare jämfört med förra undersökningen. Det är en viktig och angelägen uppgift att hantera.

Fler områden att utveckla är; att arbetsplatsens mål inte följs och utvärderas, likaså att medarbetarens upplever att tiden inte räcker till för att genomföra sina arbetsuppgifter. Resultatet för "jag ser fram emot att gå till jobbet" är ett värde som ökat lite jämfört med 2021.

Undersökningen kommer använt för samtal och dialog inom förvaltningen, i ledningsgrupperna, arbetsplatsträffar, i medarbetarsamtal och i förvaltningens skyddskommitté.

Årlig uppföljning av aktiva åtgärder enligt Diskrimineringslagen

Vid en arbetsplatsträff (APT) den 13 november 2023 arbetade medarbetaren med diskrimineringsspelet tillsammans med företrädare från personalenheten.

Årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete

Löpande uppföljning i förvaltningens skyddskommitté. Påmint medarbetarna om att det är viktigt att göra tillbudsrapportering och även visat praktiskt hur det går till. Brandtillsyn gjordes i december månad. Årets planerade skyddsron i december ställdes in och genomföres den 9 januari 2024, då även uppföljning av det

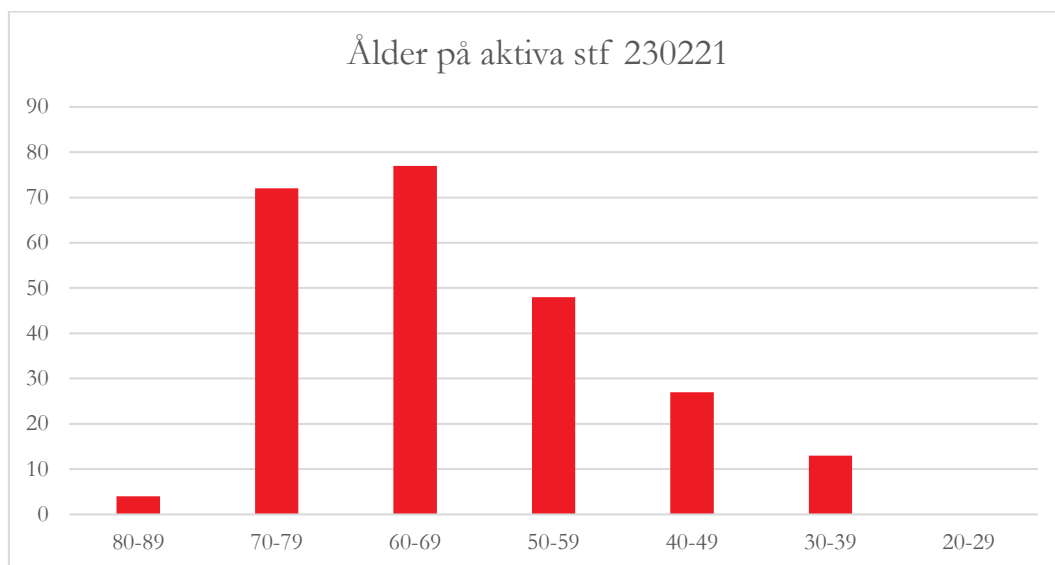
systematiska arbetsmiljöarbetet gjordes. Medarbetarenkäten genomförde och resultatet har analyserats och åtgärder kommer att vidtas utifrån medarbetarenkäten. Årligen genomföra enskilda medarbetarsamtal med alla medarbetare. Information vid kontinuerliga APT (arbetsplatsträffar).

Rekrytering av ställföreträdare

Ett annat uppdrag som nämnden har är att rekrytera ställföreträdare. Det är en stor utmaning att rekrytera tillräckligt många nya lämpliga personer som vill åta sig uppdrag som ställföreträdare. Intresset för att åta sig ideella uppdrag minskar i samhället. Antalet vuxna personer som är i behov av ställföreträdare är relativt stabilt men komplexiteten i ärendena ökar.

Neuropsykiatrisk problematik i kombination med missbruk och psykisk ohälsa gör att den enskilde har behov av en ställföreträdare. Detta innebär att rekrytering av ställföreträdare för att täcka rådande behov, försvåras ytterligare, i och med att uppdragen tenderar att öka i komplexitet.

I maj 2022 tecknade nämnden ett avtal med Kommunförbundet Hälsingland (KFH) för att köpa professionella ställföreträdare.

Åldern på aktiva ställföreträdare har blivit högre för varje år, idag är den äldsta ställföreträdaren 83 år och den yngsta är 31 år.

Måluppfyllelse

Övergripande mål: Samhällstjänster av högsta kvalitet

Kommunfullmäktiges verksamhetsmål: Minska sjukskrivningarna

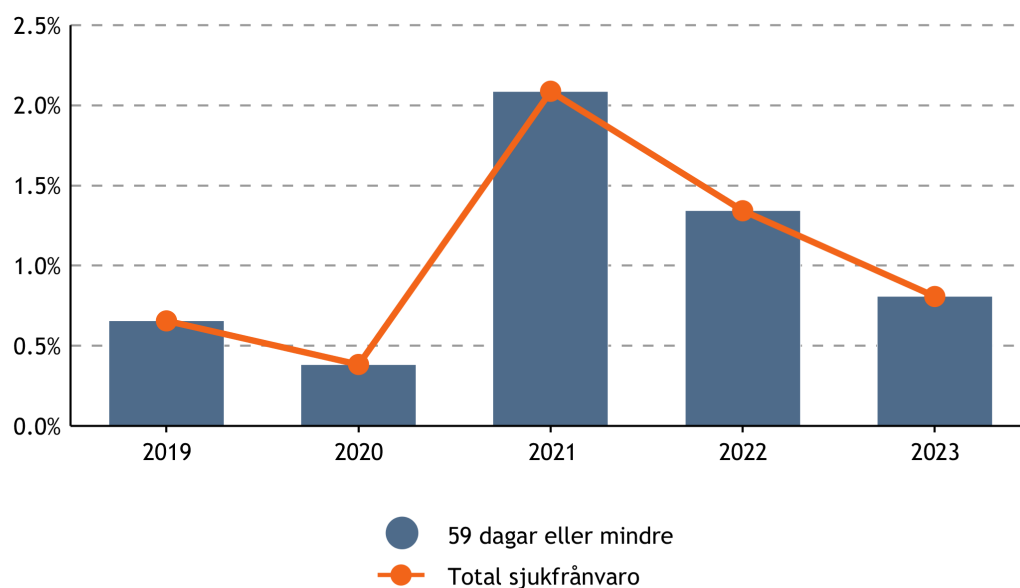
Bedömning

● Helt uppfyllt

Kommentar:

Kommunens målvärde är en maximal sjukfrånvaro på 6,5 procent och den långa sjukfrånvarons andel av den totala sjukfrånvaron ska högst vara 50 procent. Enheten har klarat målvärdet med stor marginal. Sjukfrånvaron per 2023-11-30 var 0,8% vilket är en minskning med 0,5 % jämfört samma period 2022. All personal inom enheten är delaktig i enhetens utvecklingsarbete. Enheten ingår i kommunledning stabens systematiska arbetsmiljöarbete.

Stapeldiagrammet visar sjukfrånvaron för perioden januari till november för åren 2019 till 2023.

Kommunfullmäktiges verksamhetsmål: Förbättrad service, bemötande, snabbhet, enkelhet

---

Bedömning

● I hög grad uppfyllt

Frågor som inkommer via mail besvaras inom två dagar. Överklaganden hanteras och skickas till Tingsrätten inom fem dagar. Kunskapen om överförmyndarnämndens verksamhetsområde är bristfällig och behöver bli bättre.

Nämnden har därför bokat in en utbildning den 30 januari 2024 specifikt riktat till socialtjänstens medarbetare, förtroendevalda och ställföreträdare. Syftet är att minska felaktiga förväntningar på ställföreträdare, få en smidigare process vid anmälningar om behov av ställföreträdare och genom samverkan öka effektiviteten.

Verksamhetsmål	Bedömning
Granskning av årsräkning ska vara effektiv	● Helt uppfyllt
Huvudmännen ska känna sig trygga att deras ekonomi personliga situation handläggs korrekt	● Helt uppfyllt
Utveckla samarbete med olika samarbetspartners	◐ I hög grad uppfyllt

Kommunfullmäktiges verksamhetsmål: Ökad kvalitet i våra verksamheter

Bedömning

● Helt uppfyllt

Enheten ska fortsätta arbetet med att se över hur utbildningen av gode män kan förbättras med fokus på effektiva utbildningsinsatser. Ställföreträdarna har under 2023 erbjudits både fysiska och digitala utbildningar för att öka sin kompetens, bredda sina kunskapsområden och bli säkrare i uppdraget gentemot huvudmannen.

Systematisk hantering av synpunkter och klagomål har fortsatt under 2023. Det är ett viktigt arbete att ta till vara synpunkter och klagomål som kan hjälpa nämnden att förbättra sitt arbete. Detta ska även fortsättningsvis vara en naturlig del i nämndens kvalitetsarbete. Öppenhet, nyfikenhet och mod ska prägla nämndens förhållningssätt till nya och bättre sätt att skapa värden för både huvudmän och ställföreträdare. Processkartläggningar - en del av kvalitetsarbetet.

Det finns en målkonflikt mellan snabb handläggning och noggrann handläggning. Med hjälp av digitalisering och väl utvecklade rutiner försöker nämnden nå båda målen.

Länsstyrelsen i Dalarna har inte genomfört någon tillsyn under året.

Ställföreträdarutredning (SOU 2021:36) som presenterades 2021 är fortfarande inte behandlad. SKR (Sveriges kommuner och regioner) tillsammans med FSÖ (Föreningen Sveriges överförmyndare) har lagt fram ett förslag på ett snabbspår. Det innebär att vissa delar i utredningen som man bedömer kan vara möjliga att behandla snabbare än övriga. I snabbspåret ingår tex att beslut om godmanskap ska flyttas över från Tingsrätten till kommunerna. Förhoppningen är att snabbspåret kan verkställas under 2025/2026.

Verksamhetsmål	Bedömning
Effektivisera rekrytering av ställföreträdare	 I hög grad uppfyllt
Utveckla effektiva rutiner för ärendehantering	 Helt uppfyllt

Kommunfullmäktiges verksamhetsmål: Effektivisering genom behovsstyrd digitalisering

Bedömning

Ej utvärderad

Digitaliseringen av nämndens verksamhet pågår men mycket arbete återstår att genomföra. Utmaningar framåt är bland annat;

-Digitala räkenskapshandlingar. -Fler E-tjänster och marknadsföra dessa. -Digitala sekretesshandlingar till nämnden. -Digital post.

-Marknadsföra hemsidan och hålla den uppdaterad.

-Säker digital kommunikation (SDK) Säker e-post mellan myndigheter kommer att snabba upp handläggningen under 2024.

-Förbereda för övergång till e-arkivering; digitala akter (inskanning av handlingar)

Överförmyndarenheten använder informationstjänsten Navet. Med hjälp av Navet kan enheten hämta folkbokföringsuppgifter elektroniskt utan att behöva kontakta Skatteverket.

Övergripande mål: Attraktiv och hållbar livsmiljö

Kommunfullmäktiges verksamhetsmål: Bidra till ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet

Bedömning

Ej utvärderad

Alla människor i ett samhälle ska ha förutsättningar att leva ett gott liv med god hälsa.

Nämnden bidrar till detta på olika sätt i sitt arbete

- att utreda och ta ställning till behovet av god man eller förvaltare i enskilda fall.
- att rekrytera, utbilda och utse ställföreträdare.
- att utöva tillsyn över ställföreträdare i kommunen genom att granska och utöva tillsyn av årsräkningar och årsredogörelser
- att besluta om arvode till ställföreträdarna.
- att utreda klagomål och genomföra byten av ställföreträdare vid behov.
- att informera och stödja ställföreträdare, andra funktioner inom kommunen och externa intressenter i frågor rörande ställföreträdarskap.

Bedömning

- att besluta om beviljande eller avslag gällande samtycke där lagstiftningen så kräver, exempelvis vid arvskifte och försäljning av fastighet

Ökad andel digitala möten och konferenser har medfört att resandet har minskat.

Uppdrag

Särskilda uppdrag

Särskilda uppdrag - projekt	Startdatum	Slutdatum	Status	Färdiggrad
Inom givna ramar införa begreppet heltid som norm i den kommunala förvaltningen	2019-01-01	2024-12-31	Klar	100%
Uppdrag att skapa fler praktikplatser inom respektive verksamhetsområde	2020-01-01	2024-12-31	Ej påbörjad	0%
Program för privata utföraren nämnderna ska skapa rutiner enligt programmet	2023-01-01	2023-12-31	Ej påbörjad	0%

Särskilda uppdrag - inriktning

Särskilda uppdrag - inriktning	Startdatum	Slutdatum	Status
Alla nämnder, bolag ska implementera förhållningsättet enligt styrdokumentet grundläggande värdering för Hudiksvalls kommun till alla förtroendevalda och medarbetare i respektive verksamhet	2019-09-30	2026-12-31	Pågår
Ökad andel ekologiska (hållbara) produkter	2015-01-01	2026-12-31	Pågår
Arbeta enligt intentionerna om hållbar utveckling i agenda 2030	2019-01-01	2026-12-31	Pågår

Särskilda uppdrag - inriktning	Startdatum	Slutdatum	Status
Öka barns och ungas delaktighet i kommunala beslutsprocesser	2017-04-24	2026-12-31	Pågår
Väl fungerande arbetsorganisation - delaktighet	2015-01-01	2026-12-31	Klar
Stödja förenings- livet och civil- samhället genom att stötta "idéburet offentligt partnerskap"	2017-08-21	2026-12-31	Ej påbörjad
Digitalisera kommunala servicen i syfte att uppnå en bättre tillgänglighet i vardagen för näringsliv och boende på landsbygd	2020-01-01	2026-12-31	Ej påbörjad

Indikatorer

Indikatorer till KF verksamhetsmål

Samhällstjänster av högsta kvalitet

Indikator	Kön	2020	2021	2022	2023	Mål 2023	Bedömning
-----------	-----	------	------	------	------	----------	-----------

Minska sjukskrivningarna

Sjukfrånvaro ack (%)	Alla	0.4%	2.1%	1.3%	0.8%		Inget värde angivet
Sjukfrånvaro mer än 59 dagar (%)	Alla	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%		Inget värde angivet

Indikator	Kö n	2020	2021	2022	2023	Mål 2023	Bedömnin g	Tren d
-----------	------	------	------	------	------	----------	------------	--------

Ökad kvalitet i våra verksamheter

Antal utbildningar för ställföreträdare		15		15	7		Inget värde angivet	Inget värde angivet
---	--	----	--	----	---	--	---------------------	---------------------

Indikator	Kö n	2020	2021	2022	2023	Mål 2023 g	Bedömnin g	Tren d
Antal klagomål ställföreträdare ÖN	Alla		11	16	16		Inget värde angivet	Inget värde angive t
Förbättrad service, bemötande, snabbhet, enkelhet								
Antal granskningar Överförmyndare n		409	402	418	418		Inget värde angivet	Inget värde angive t
Antal tillgängliga ställföreträdare, exkl förmyndare		298		272	239		Inget värde angivet	Inget värde angive t
Granskning årsräkning, 100% ska vara klara senast den 30 september		100.0 %	100.0 %	100.0 %	100.0 %	100.0 %	Inget värde angivet	Inget värde angive t